

ददञ्च राज्यं पार्थाय यच्चान्यदपि किञ्चन । प्रतिगृह्णन्तु तत्सर्वं पाण्डवा अविशङ्कया ।
 उत्तरां प्रतिगृह्णातु सव्यसाची धनञ्जयः । अयं ह्यैषार्थिको भर्ता तस्याः पुरुषसत्तमः ।
 एवमुक्त्वा धर्मराजः पार्थमैवद्वनञ्जयं । इच्छितञ्चार्जुनो भ्रात्रा मत्स्यं वचनमब्रवीत् ।
 प्रतिगृह्णाम्यहं राजन् सुधां दुरितरं तव । युक्त एव हि सम्बन्धो मत्स्यभारतयोरपि ।
 इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि वैवाहिकपर्वणि उत्तराविवाहप्रस्तावे एकसप्ततोऽध्यायः ॥ ७१ ॥
 ॥ विराट उवाच ॥ किमर्थं पाण्डवश्रेष्ठ भार्यां दुहितरं मम । प्रतिग्रहीतुं नेमां त्वं मया दत्तामिहेच्छति ।
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ अन्तःपुरेऽहमुषितः सदा पश्यन् सुतां तव । रहस्यञ्च प्रकाशञ्च विश्वस्ता पितृवन्मयि ।
 प्रियो बज्रमतस्यासं नर्त्तको गीतकोविदः । आचार्यवच्च मां नित्यं मन्यते दुहिता तव ।
 वयःस्थया तथा राजन् सह सम्बत्सरोषितः । अतिशङ्का भवेत् स्थाने तव लोकस्य वा विभो ।
 तस्मान्निमन्त्रयेऽहन्ते दुहितां मनुजाधिप । शुद्धो जितेन्द्रियो दान्तस्तस्याः शुद्धिः कृता मया ।
 सुषायां दुहितुश्चापि पुत्रे चात्मनि वा पुनः । अत्र शङ्कां न पश्यामि तेन शुद्धिर्भविष्यति ।
 अभिशापादहं भीतो मिथ्यावादात् परन्तप । सुषार्थमुत्तरां राजन् प्रतिगृह्णामि ते सुतां ।
 स्वस्तीयो वासुदेवस्य साचाद्देवशिष्ययथा । दयितश्चक्रहस्तस्य बाल एवास्त्रकोविदः ।
 अभिमन्युर्महाबाहुः पुत्रो मम विशाम्यते । जामाता तव युक्ता वै भर्ता च दुहितुस्तव ।
 ॥ विराट उवाच ॥ उपपन्नं कुरुश्रेष्ठ कुन्तीपुत्रे धनञ्जये । य एवं धर्मनित्यञ्च जातज्ञानञ्च पाण्डवः ।
 सत् कृत्यं मन्यसे पार्थ कियतां तदनन्तरं । सर्वे कामाः समृद्धाश्च सम्बन्धो यस्य मेऽर्जुनः ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं ब्रुवति राजेन्द्रे कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः । अन्वशासत् समं योगं समये मत्स्यपार्थयोः ।
 ततो मित्रेषु सर्वेषु वासुदेवे च भारत । प्रेषयामास कौन्तेयो विराटश्च महीपतिः ।
 ततस्तयोदशे वर्षे निवृत्ते पञ्च पाण्डवाः । उपसृत्य विराटस्य समपद्यन्त सर्वशः ।
 अभिमन्युञ्च बोभत्सुरानिनाय जनार्दनं । आनर्त्तभ्योऽपि दाशार्हानानयामास पाण्डवः ।
 काशीराजश्च शैब्यश्च प्रीयमाणौ युधिष्ठिरे । अक्षौहिणीभ्यां सहितावागतौ पृथिवीपती ।
 अक्षौहिण्या च सहितो यज्ञसेनो महाबलः । द्रौपद्याश्च सुता वीरा शिखण्डो चापराजितः ।
 धृष्टद्युम्नश्च दुर्द्वर्षः सर्वशस्त्रभृताम्बरः । समस्ताक्षौहिणीपाला यज्वानो भरिर्दक्षिणः ।
 वेदाध्ययनसम्पन्नाः सर्वे शूरास्तनुत्यजः । तानागतानभिप्रेक्ष्य मत्स्यो धर्मभृताम्बरः ।
 पूजयामास विधिवत् सम्यक्त्वावलवाहनान् । प्रीतोऽभवद्दुहितरं दत्त्वा तामभिमन्यवे ।
 ततः प्रत्युपयातेषु पार्थिवेषु ततस्ततः । तत्रागमद्वासुदेवो वनमालो हलायुधः ।
 कृतवर्मा च हार्दिक्यो युयुधानश्च सात्यकिः । अनाष्टृष्टिस्तथाऽक्रूरः शम्भो निषठ एव च ।
 अभिमन्युमुपादाय सह मात्रा परन्तपाः । दम्बसेनादयश्चैव रथैस्तैः सुसमाहितैः ।
 आययुः सहिताः सर्वे परिसम्बत्सरोषिताः । दशनागसहस्राणि हयानाञ्च दशायुतं ।
 रथानामर्बुदं पूर्णं निखर्वञ्च पदातिनां । वृष्ण्यन्धकाश्च बहवो भोजाश्च परमौजसः ।

२२२५

२२४०

२२४५

२२५०

२२५५

२२६०